

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Sacramentis. In qua Tractatibus decem de Sacramentis in genere, tum
speciatim, videlicet de Baptismo, Confirmatione, Eucharistia spectata ut
Sacramento, & ut sacrificio: de Pœnitentia, de Suffragiis, Indulgentiis, &
Iubilo, de Bulla Cruciat, de Extrema-unctione, & demum de Ordinis
Sacramento ...

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

De facultate confessarij absoluendi à censuris, & pœnis. §. 4

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76649](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76649)

alibi hætenus factas, vel in posterum faciendas, censetur derogat uniuersis regulis, aut ordinationibus Societatis, præcipue uero indulto illi per eundem Gregor. XIII. die Maij. 1775. concessio scilicet, ne personis Societatis absque expressa superiorum eiusdem licentia uel licet facultatibus in iudicibus, Bullis Cruciatæ, confessionibus, aut aliis quibuscunque apostolicis indultis quomodocunque hætenus concessis, & in posterum concedendis. Declarauit præterea, posse superiores, dum huiusmodi licentiam concedit, limitare eam ad vsum vnius aut alterius facultatis, & prohibere vsum reliquarum, etiam eadem Bulla, aut indulto contentarum. Quas concessionem nemini esse potest dubium à Societate admittas esse: ac proinde esto, bulla Clement. VIII. recepta non sit, ideoque vim non fuerit sortita, religiosi Societatis Cruciatæ vii non possunt ex prohibitione facta à Gregor.

3. Verum aliqui, disciplina regulari minus intenti audent affirmare noua bullæ cruciatæ concessione cum clausulis derogatorijs omnes prædictas restrictiones, & limitationes de medio tolli, posseque Religiosos quoscuque, etiam Societatis, vii Bulla Cruciatæ ad eligendum Confessorem, ac si nulla illis restrictio facta esset. Cui modo dicendi non leuiter fauet Urban. VIII. in bulla edita ult. Martij. 1269. vbi inquit: *Cum ratio doceat, & experientia compertum sit, Religionibus valde perniciosum existere, ut earum Religiosis licitum sit, Confessarij sibi eligere.* Et licet feliciter recordar. Gregor. XIII. ac Clemens octauus, & Gregor. XV. Romani Pontifices, prædecessores nostri, per suas in forma beatis litteras, expressè prohibuerint, ne religiosi Societatis Iesu facultatibus Cruciatæ sanctæ vii absque Superiorum suorum licentia valerent nihilominus, quia nonnulli existimant, ex clausulis litterarum dictæ Cruciatæ cuiuscunque ipsius Societatis privilegio derogari, & propterea ipsi religiosi huiusmodi facultatibus vii licitum esse, speciali ad hoc nostro & apostolice Sedis opportuno remedio necesse sit. Nam, si nouum remedium necessarium est; Ergo sentit Pontifex, prædictis bullis Gregor. XIII. Clement. VIII. & Gregor. XV. non satis esse prouidum. Præterea, cum referat Pontifex sententiam illorum Doctorum, qui affirmant, ex clausulis Cruciatæ nostris privilegijs in contrarium derogari, potestatemque eligendi confessorem religiosi integrè communicari, non damnari, nec reprobatur, imò tacitè eam approbat, asserens, necesse esse de opportuno remedio prouidere.

4. Sed hæc leuia sunt: nam vt ex superiori puncto constat, Bulla cruciatæ solum facultates, indulta, & privilegia, quæ illius vsum obstat possunt, reuocari: sed restrictionem, & limitationem facultatis in eadem Bulla concessæ, quæ privilegia non sunt censenda. Neque obstat, Pontificem referentem illorum sententiam, qui affirmant, clausulis bullæ prædictas restrictiones derogare, non condemnasse: fat enim in actu exercitio, & opere ipso damnauit nouam prohibitionem vtendi cruciatæ expellens, quæ licet simpliciter necessaria Religiosis Societatis non esset; erat tamen opportuna ad falsam illorum sententiam de reuocatione privilegiorum nostrorum comprimendam. Igitur Urbanus VIII. in prædicta Bulla inquit: *Nos pro vestri pastoralis muneris debito, ea qua ipsius Societatis quieti, & pacifico statui, ac obita Superioribus obedientia seruanda, opportuna esse cognoscimus, salubriter prouidere volentes, motu proprio, & ex certa scientia maturaque deliberatione nostra, ac de apostolica potestate plenitudine, hac nostra perpetuè validam constitutione sancimus, nulli religiosorum eiusdem Societatis licere facultatibus Cruciatæ huiusmodi in quacunque mundi parte publicata, vel publicanda, quoad eligendum Confessarium, & obtinendam absoluiionem à casibus reueruatis vii; neque eis quoad eligendum Confessarium, & obtinendam absoluiionem prædictam facultatem Cruciatæ huiusmodi suffragari, minusque prædictas litteras sub quibuscunque eiusdem Cruciatæ concessionibus, extensionibus, prorogationibus, & confirmationibus factis, & pro tempore quomodolibet faciendis comprehendere: si que per quoscuque iudices ordinarios, & delegatos, sublata eis, & eorum cuiuslibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiri debere, ac irritum, & inane sit locus super his à quoquam quauis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit, decernimus. Non obstantibus, &c. Quæ litteræ in omnibus Collegijs publicatæ fuerunt; esto id necessarium non esset. Ex quibus nullus relinquatur locus dubitandi, nemini è Societate licere vii Bulla Cruciatæ ad eligendum Confessorem, & obtinendam à reueruatis absoluiionem: neque noua Bulla cruciatæ concessione prædictam restrictionem reuocari, nisi illius fuerit mentio expressa. Quod restrictius procedit, dum Urbanus VIII. vixit, qui temere præsumitur noua cruciatæ concessione reuocare remedium, quod ipse motu proprio, & ex certa scientia, & matura deliberatione iudicauit opportunum religiosorum statui, concedereque facultatem liberam eligendi Confessarium, quam ipse, cum ratione, tum experientia compertum esse affirmat religionibus valde perniciosum existere.*

5. Superest decidendum, an saltem pro peccatis non reueruatis possint Societatis Religiosi eligere virtute bullæ Confessarij, qui eos absoluat? Et breuiter respondeo, si vera est sententia, vt mihi verissima videtur, cruciatæ noua concessio non reuocari restrictionem factam à Clement. VIII. & specialiter pro religiosi Societatis Iesu à Gregor. XIII. nullatenus possunt religiosi Societatis vii Bulla cruciatæ ad eligendum Confessorem, etiam pro non reueruatis: quia absoluiio facultas eligendi Confessarium absque licentia prælati est, in nostra bulla indirecta, cum clausula irritante. Atque ita Suar. tom. 4. de relig. tract. 8. l. 2. capit. 16. à numer. 3. vsque ad 16. At si sustineamus sententiam illam parum probabilem, noua, inquam concessione cruciatæ prædictas restrictiones, declarationes, seu privilegia de medio tolli, solumque esse spectandum motum proprium nouiter concessum Urbani VIII. existimo probabilius, posse religiosos Societatis eligere Confessarium, qui eos à non reueruatis absoluat: quia Urban. 9. 1. 11. in prædicto motu proprio solum interdicit electione Confessarij in ordine ad obtinendam absoluiionem à non reueruatis, vt colligi potest ex illis verbis bis repetitis. Nulli religiosorum Societatis licere facultatibus cruciatæ huiusmodi in quacunque mundi parte publicata, vel publicanda, quoad eligendum Confessarium, & obtinendam absoluiionem à casibus reueruatis, vii; neque eis quoad hanc eligendi facultatem cruciatæ huiusmodi suffragari. Cum enim electio Confessarij solum esse possit ad obtinendam absoluiionem à reueruatis, & non reueruatis, exprimens Pontifex, & excipiens absoluiionem à reueruatis, tacitè electionem Confessarij ab obtinendam absoluiionem à non reueruatis permittit. Præterea id ipsum indicat dictio illa, quæ copulat verbum antecedens cum sequenti, & illius est declaratio, ex leg. Scia. 20. §. Caio. ff. de secundo instructo. vbi Bartol. num. 1. leg. Titia rextores. §. Nihil ff. de legatis, 1. Nam esto, varias significationes sortiatur, vt videri potest in Euerard. in loco à natura copula. per totum, quas breuiter collegit Gonzalez reg. 8. Cancell. gloss. 3. in præsentem autem manifestum est, appositam esse ad declarationem verbi antecedentis, quod commune erat iuxta ea, quæ tradit Rota decis. 327. numer. 3. part. 2. duerfor. Socin. iunior. conf. 181. numer. 35. l. 2. Et ita sola electio Confessarij ad obtinendam absoluiionem à reueruatis interdicitur. Permittitur ergo electio Confessarij pro absoluiione à non reueruatis obtinenda.

§. IV.

De facultate Confessarij absoluiendi à censuris, & penis.

1. Ab omnibus censuris Confessarij absoluiere potest.
2. Non potest absoluiere à cessatione à diuinis.
3. A qua irregularitate sit certum, non posse Confessarium absoluiere.
4. Ab irregularitate ex delicto tantum, plures consent absolui posse.
5. Probabilius est, à nulla irregularitate, virtute Cruciatæ, absolui posse.
6. Opposita fundamenta dissoluantur.
7. A quibus censuris absolui possit. Proponitur dubitandi ratio.
8. A qualibet absolui potest.
9. Quid dicendum de licita absoluiione.
10. Satis sit rationi dubitandi.

1. **C**Errum est, Confessarium virtute bullæ absoluiere posse ab excommunicatione, suspensione, & interdicto: quia verè sunt censuræ, iuxta textum in cap. Quarenti de verbis significati. & in prædicta Bulla datur facultas absoluiendi ab omnibus censuris.

2. Duplex tamen est difficultas. Prima, an virtute huius facultatis absoluiere Confessarius possit à cessatione à diuinis. Et ratio difficultatis est: quia cessatio à diuinis species est interdicti, & censura, vt tradit Couarun. cap. Alma. 2. p. §. 2. in princip. Sæus in 4. disp. 22. quest. 3. art. 1. Si igitur virtute cruciatæ absoluiere Confessarius potest ab interdicto, & à qualibet censura, etiam à cessatione à diuinis, videtur absoluiere posse. Sed omnino oppositum tenendum est: quia cessatio à diuinis non afficit personam, pro cuius causa imposta est; sed afficit locum sacrum, in quo diuinis laudes filere facit. At virtute cruciatæ, qui illam habet absolui potest à censuris contractis, non locus sacer: ergo virtute cruciatæ tolli non potest cessatio. Deinde cessatio à diuinis, esto, species esset interdicti localis, & censura; est tamen censura quæ solum per iudicem loco sacro imponitur: censura, pro qua Bulla potestatem absoluiendi concedit, est censura, quam absoluiendus contrahere ipso iure potest. Ergo pro cessatione à diuinis nulla in Bulla conceditur facultas, licet nec pro interdicto locali & tradit Rodrig. additionib. ad Crucia. §. 9. num. 60. Villalob. claus. §. 2. n. 26. & 27.

3. Secunda, & grauior difficultas est, an virtute bullæ ad irregularitatem possit absolui? Et quidem de irregularitate im-

posita ob indecentiam, qualis est, quæ oritur ex bigamia, ex defectu natalium, ex homicidio auctoritate publica facto, omnes Doctores conveniunt, te absolvi non posse: quia hæc irregularitates nec sunt censure, neque ecclesiasticæ pœnæ; sed, quedam impedimenta ab Ecclesia statuta pro suscipiendis Ordinibus, beneficiisque ecclesiasticis in cultum, & reuerentiam ecclesiastici status. Ob quam rationem eadem certitudine existimo, te non posse virtute Cruciatæ absolui ab irregularitate contracta ex homicidio, siue voluntario, siue casuali: quia est, illa irregularitas imposita sit in pœnam delicti commissi, simul etiam imponitur ob indecentiam, & improportionem, quam habes cum ecclesiastico statu. Non enim mansuetudinem Christi, qui pro nobis vitam exposuit, vales representare: cum ab alio vitam abstuleris, id eoque Sotus lib. 4. de infirmit. quest. 1. art. 4. etiam de aliis irregularibus pœnalibus admittat, virtute Cruciatæ te posse absolui, de hac irregularitate omnino negat. Quapropter controversia sita est de absolute ab irregularitate contracta ex iniqua administratione Sacramentorum, ex violatione censure, & apostasia, vel hæresi.

4. Ab hac irregularitate posse virtute Cruciatæ te absolvi docent Sotus in 4. dist. 22. quest. 3. art. 1. Cordub. de indulgent. quest. 43. dub. 4. & in sum. quest. 58. cap. qu. 144. Medina. 1. 2. q. 96. art. 4. & lib. 1. sum. cap. 11. fol. 51. Gutierr. lib. 1. canon. 99. cap. 3. & testatur de consuetudine viros doctissimos Bannez 2. 2. quest. 64. art. 8. probabilem reputat Rodrig. 8. 9. num. 64. Sæ verbo, Absolutio. n. 20. Mouentur: quia prædicta irregularitas est vere censura: quia est sententia, & pœna Ecclesiastica, vt dicitur Extrava. de privilegiis. §. Observent. & colligitur ex Trident. sess. 24. cap. 6. Et est, irregularitas hæc non sit censura: at negari non potest esse ecclesiasticam pœnam: sed bulla concedit facultatem absolvendi, non solum à censuris, sed etiam à pœnis ecclesiasticis. Ergo concedit facultatem absolvendi ab irregularitate. Quod si dicas, in bulla tantum concedi facultatem absolvendi à censuris, & pœnis, non autem dispensandi: irregularitas autem non absolute, sed dispensatione tollitur, vt tradit Syluest. verbo, Irregularitas, in fine. Ergo pro irregularitate nulla est facultas in bulla concessa: obstat: quia sæpe irregularitas absolute tolli censetur, teste Gerson. alphabet. 33. litt. Q. Couarr. in sum. qu. 26. & quest. 43. de indulgent. 2. 2. cap. 3.

5. Sed oppositum longè probabilis est, nempe, à prædicta irregularitate non posse virtute Cruciatæ absolui. Sic docent Nauarr. cap. 27. num. 194. & num. 250. Ledesm. 2. part. quart. quest. 26. art. 2. Couarr. ea. Alma mater. 1. par. 5. 6. n. 6. Villadiego tract. de irregularit. col. 43. in fine. Henriquez l. 7. de indulgent. cap. 13. n. 6. & lib. 13. cap. 1. Anton. Gomez claus. 10. in Cruciat. num. 30. Villalobos claus. 9. m. 91. Auila de irregularit. dub. 14. & alij communiter. Ratio præcipua est: quia nec nomine censura, nec pœnæ venit irregularitas. Non censura: quia definiens Pontifex in cap. Quarentia. de verbor. significat. quæ sub censura intelligatur, solum meminit excommunicationis, suspensionis, & interdicti. Et merito: quia hæc ad correctionem delinquentis abhibentur: at irregularitas non in correctionem, nec præcipue in delicti punitionem, sed in reuerentiam, & cultum ecclesiastici status constituitur à iure, id eoque à ratione censure omnino excluditur. Neque etiam sub nomine pœnæ, de qua in bulla est sermo, irregularitas intelligitur. Etenim pœna ibidem præscripta est, quæ impedit susceptionem penitentia, & Communionis, vt si Confessor te suspendisset à confessione, vel Communione suscipienda pro aliquo tempore, vel tu ob aliquam iustam causam eam tibi pœnam impolulisses, vel certe, vt mihi placet, apposita est ob stylum, & vsum antiquum, quo fideles à Communionem arcebantur ob aliqua delicta, iuxta textum in cap. Presbyter 82. dist. cap. De his vero. 23. quest. 2. Ab his ergo pœnis, si quæ sint, virtute Cruciatæ absolui potes, non ab aliis, quæ vsu penitentia, & Communionis non impediunt, vt manifestè colligitur ex ipsa Bulla dicente: *Y para que con mas puridad. de sus conciencia.* Attendit ergo ad removendas censure, & pœnas, quæ puritati conscientia obstat possunt. Cum autem irregularitas non sit pœna, quæ penitentia, & Communionis susceptionem impediatur, sub concessione absolvendi à pœnis non comprehenditur. Et comprobari potest ex his, quæ tradidi tract. de penitent. p. 14. n. 16. Deinde, si virtute Cruciatæ absolui potes ab irregularitate ob delictum contracta, vt quid Commissario concessa est potestas dispensandi in irregularitate, præterquam homicidij voluntarij, bigamiae, apostasiae, hæresis? Quinimò ex parte Confessarius amplio rem haberet facultatem, quam Commissarius: siquidem potest dispensare in irregularitate proveniente ex apostasia, & hæresi, pro qua non conceditur potestas Commissario. Adde, Trident. Episcopis concedere facultatem dispensandi in omnibus irregularitatibus, excepta homicidij voluntarij, ex delicto occulto provenientibus. At, si Confessarius virtute Cruciatæ dispensare potest in prædictis irregularitatibus, eius potestas ad irregularitates publicas extenderetur: quia nulla est in bulla restrictio, ac proinde amplio rem Confessarij virtute bullæ haberetur

facultatem, quam Episcopi ex Trident. Hoc autem verisimilis non est. Ergo potestas bullæ ad irregularitates nullo modo extenditur.

6. Neque obstat oppositæ sententia fundamentum. Admitto, aliquam irregularitatem esse pœnam ecclesiasticam: nego tamen, inde inferri, esse censuram: quia non omnis pœna censura est, aliàs degradatio, depositio, privatioque beneficij essent censure, & ab illis potes virtute bullæ absolui, quod est absurdum: solum enim à pœna, quæ medicinalis est, quæque susceptionem penitentia, & Communionis impedit, virtute Cruciatæ absolui potes, vt dictum est. An autem irregularitas absolvatur, vel dispensetur? Respondeo, esto, aliquando absolui dicatur, improprie tamen dicitur, neque rescripta Pontificia eo verbo absoluteionis videntur, sed verbo dispensandi: & merito: quia ea, à quibus qui absoluitur, iure tolli postulant, eorumque sublatio iuri est conformis: id eoque nomine absoluteionis declaratur. Secus est de illis, quorum sublatio iuri aduersatur, sicut est irregularitas, quæ iure ipso ita tuente perpetua est, nec tolli debet, ac proinde eius sublatio, vt pote aduersa iuri, dispensatio dicitur.

7. Postea autem, quod virtute Cruciatæ ab omnibus censuris, etiam Sed apostolica referuatis, absolui potes, superest inquirendum, de quibus, censuris intelligatur, an de censuris à iure, vel etiam ab homine laicis, an de occultis, vel etiam de publicis, & ad forum contentiosum deductis? Videtur autem, ab omnibus te absolui posse, siquidem bulla nullam apponit limitationem. Non igitur est à nobis apponenda, præcipue cum privilegium Principis latam admittat interpretationem. In contrarium autem est, quia ex hac absoluteione, non leuiter iurisdicchio Ordinarij perturbaretur. Ergo non est præsumendum, Pontificem eam concedere potestatem. Quod efficaciter confirmari potest primò ex restrictione facta à Trident. sess. 24. cap. 6. Episcopis, quibus, esto, concessa sit ampla facultas absolvendi, & dispensandi in censuris, & irregularitatibus, restringitur tamen, dummodo ad forum contentiosum deducta non sint. Non igitur est credendum, Confessario, absque vlla restrictione, facultatem concessam esse per baliam quam Episcopi Trident. negat. Deinde ex Extrava. Sixti I V. Etsi Dominici. la. 2. de penitent. & remissionib. ubi virtute bullæ, aliorumque privilegiorum absolui prohibetur denunciatus vel publicè diffamatus. Tandem, quia esto, privilegium Principis, & potestas dispensandi iare interpretari debet, id intelligendum est, nisi in præiudicium tertij cedam: nam quoad eam partem strictam habere debet interpretationem. At ea potestas maxime odiosa est Ordinarij, & in eorum præiudicium non leuiter cedit. Ergo strictè interpretanda est, ac proinde asserendum, non extendi ad censuras publicas, & ad forum contentiosum deductas.

8. Sed nihilominus verius existimo, virtute Cruciatæ à qualibet censura, siue à iure, siue ab homine: siue publica, siue secreta, siue deducta ad forum cōtentiosum, siue non, te validè absolui posse. Ita docuit Ledesm. 2. p. 4. quest. 26. art. 1. fol. 371. Sotus in 4. dist. 22. art. 3. vers. Primus eius casus. Polanc. in Aretorio, c. 4. vers. Si quis. Angles florib. 2. p. quest. unica de excommunicat. art. 4. difficult. 2. Henric. lib. 8. de Eucharist. ca. 60. n. 4. & lib. 7. de indulgent. ca. 13. num. 2. Rodrig. in addit. ad Bullam. num. 49. §. 9. Thom. Saach. lib. 6. sum. cap. 17. num. 41. Ratio est supra innuata: quia privilegium principis siue limitatione concessum non est à nobis limitandum. Si enim Trident. Episcopis non limitaret potestatem pro censuris deductis ad forum externum, siue dubio possent ab omnibus censuris, quantumvis essent ad forum externum deductæ, absolueret. At Cruciatæ hanc restrictionem Confessario non appouit. Ergo poterit Confessarius ab illis absolueret.

9. Notanter dixi, valide: nam, si de licita absoluteione loquamur, credo, pendente lite illicitè concedi, nisi forte in loco distant, ubi prorsus censura ignoratur, vt docuit Stephan. Dauila de censur. 2. p. cap. 7. disp. 3. dub. 7. concl. 3. & 4. Mouentur: quia probabilis sententia est, vt postea videbimus, absoluteionem virtute Cruciatæ concessam, non solum pro foro conscientia, sed etiam pro foro exteriori prodesse. At si pendente lite ea absoluteio concedatur, non leuia incontententia inde sequuntur: impediunt enim Ordinarij iurisdicchio: siquidem in probabili sententia sic absoluitur, de genere potest, ac si ab ipsomet Ordinario, vel eius Superiore absolutus esset, ipsaque Ordinarij neque absolueret, neque punire amplius possent: quæ sine dubio dedecet. Ergo rationi dissonum est, in ea occasione eam absoluteionem præstare.

10. Neque his obstat ratio dubitandi: negamus namque, ex hac facultate iurisdiccionem Ordinarij perturbari. Tum, quia illicite præstatur absoluteio, pendente lite. Tum quia Ordinarij non acquirunt sententia asserenti, pro foro externo absoluteionem prodesse. Ad confirmationem respondeo, ex restrictione apposita in Concilio, & in bulla omiffa inferretur, Bullæ privilegium extendi ad omnes censure: neque mirum est, ex hac parte amplio rem potestatem Confessario concedi, quam Episcopis: quia Episcopi concedebatur per viam legis, & statuti: at Confessario per viam temporalis, & transuentis privilegij.

illegij. Adde, falsum esse absolutum, & simpliciter, amplio- rem potestatem Confessario, quam Episcopis concedi: siquidem Episcopis conceditur potestas ad omnes irregularitates, quae Confessori denegatur, & ad omnes calos occultos Pontifici re- servatos. Præterea, si Episcopis concederetur potestas ab- soluendi à censuris ad forum contentiosum deducendis, de- beret illis concedi absque vlla dubitatione pro foro exter- no, ex quo aliorum Iudicium iurisdictioni detrimentum patere- tur. Quod tamen non patitur ex concessione Cruciatæ, cum Ordinarij in foro externo absolutionem Cruciatæ non admittant. Ad Extratrag. *Elisi Dominici*, tripliciter Sanch. *dicto* lib. 6. cap. 17. num. 43. in fine, respondet. Primò, non interdicere ab- solutionem cuiuscunque criminis ad forum externum dedu- citi: sed tantum hæresis. Secundò, non interdicere absolutio- nem factam virtute Cruciatæ, aliorumque privilegiorum ab alijs Pontificibus concessorum, sed absolutionem factam vir- tute privilegiorum, quæ ab eodem Sixto IV. sint concessa. Tertiò respondet, cessasse iam illam Extratrag. quia fuit qua- si clausula addita ad Bullam Cœnæ, quæ cum suo Authore expiravit.

§. V.

Qualiter absolutio à censuris impendi debeat.

1. Impendi debet satisfacta parte si fieri potest.
2. Quid si alio modo impendatur Probatur inualidam esse.
3. Contrarium est satis probabile.
4. Nominis partis qui veniat.
5. Negant plures extra Sacramentum Pœnitentiæ absolutionem à censuris præstari posse virtute Cruciatæ.
6. Verius est præstari posse.
7. An absolutio virtute Cruciatæ præstet pro utroque foro?
8. Affirmant plures.
9. Verius est solum pro foro conscientia prædesse.
10. Satisfit contrarius.
11. Absolutus virtute Bullæ si in foro externo delinquit, non est ita rigidè puniendus, ac si absolutus non esset.
12. Qualiter probabitur esse virtute Bullæ absolutum.
13. An possit Confessarius absolvere virtute Bullæ ad reinciden- tiam Propositur ratio dubij.
14. Resolvitur negatiua pars.
15. Satisfit rationi dubij anti.

1. **C**onstat ex verbis bullæ relatis absolutionem à cen- suris concedendam non esse, quin parti, si potes, satisfac- tius, in minus cautionem præstes, iuxta textum in cap. *Venerabilis de sent. excomm. in 6.*

2. Difficultas autem est, an si de facto tibi potenti satisfacere concedatur absolutio, quia de facto satisfeceris, valeat absolutio? Et quidem esse illicitam, nemini est dubium. Quod autem sit inualida, inde probatur: quia est collata à non habente potestatem: cum enim potestas eligendi Confessarius, qui te à censuris absoluat, concedatur sub ea forma, ut satisfacias parti, si potes, electio Confessarij emissa tali for- ma inualida est ergo & absolutio.

Dices, satisfactioem partis in hac delegatione appoftram non esse, vt cõditionem, sed solum vt monitionem illius, quod spectato iure Confessarius seruari debet: quocius autem in delegatione forma iuris communis exprimitur co modo, quo iure communi expoflularur, non inducit conditionem, si aliàs iure communi non inducebat, neque irritat actum, si aliàs iure communi validus est, vt docet Glossa recepta in *Clement. 1. de officio delegat. verbo, Receptis*: & pluribus comprobant Nauarr. cap. 27. n. 37. Couarruu. cap. *Alma* 1. p. §. 9. n. 8. Thom. Sanchez lib. 3. de matr. disp. 33. n. 3. At satisfactio partis in absolutione censura ita à iure expoflularur, cap. *Ex parte. el. 1. de verbor signifi. catione*, illius omifllo absolutionem non irritet, neque irritare debet in hac delegatione: & ita tradit Emman. 1. 1. *sum. cap. 83. n. 4.* & probabiliffimum reputat Sanch. *d. lib. 3. de matr. disp. 33. n. 3. circa finem.*

Sed contra: quia satisfactio partis non solum expoflularur in delegatione Confessarij, vt ipse absolutionem concedat, sed etiam ipsi pœnitenti iniungitur, vt electionem Confessarij faciat, & sub ea forma ei traditur facultas Confessarium eligendi. At iure non inest, quod electio Confessarij concedatur sub partis satisfactioem: ergo sic concessa conditionem importat iuxta ea, quæ Gloss. tradit in cap. *Cum dilecta. de rescript. verbo latus*, & ibi Abbas num. 12. Couarruu. in cap. *Alma* 1. p. §. 9. n. 8. Atque ita absolutionem esse nullam, si tibi præstetur, parte non satisfacta, cum satisfacere possis, docent expressè Ledefm. 2. p. 4. quæst. 26. arr. 1. fol. 359. Nauarr. lib. 3. consilior. tit. de Regulari. conf. 75. nu. 36. aliàs lib. 5. de sentent. excommunicat. conf. 49. num. 1. Gutierrez allegat. 9. nu. 6. Medin. lib. 2. cap. 12. fol. 303. Ang. Florib. 2. p. quæst. vnica. de excommunicat. arr. 4. distict. 9. Cordub. sum. quæst. 18. p. 1. dicto 2. & quæst. 187. p. 4. & lib. 5. quæstionary, quæst. 43. dub. 3. in fine, Henriquez lib. 7. de in-

dulgent. cap. 13. num. 2. Manuel sibi contrarius in Bulla §. 9. num. 52.

3. Cæterum, etsi hæc sententia communis sit, credo cum Thom. Sanch. *dicta* disp. 33. num. 3. probabiliffimum esse, valida fore absolutionem: quia satisfactionem partis non tibi exigit Pontifex, vt conditionem ad concedendam potestatem eligendi Confessarium, aliàs electioni Confessarij præmittenda foret, neque etiam vt Confessarius te absoluat, sed solum præscribit modum in absolutione seruandum. Quod non leuiter colligitur ex verbis bullæ, si bene expendantur. Nam concessa facultate eligendi Confessarium, & absoluedi ab omnibus censuris, & pœnis, nulla de satisfactioem partis mentione facta, postmodum subiungit: *T en caso que sea necesario satisfacion para conseguir la dicha absolucion, la hagan por sus personas, y auiendo impedimento la puedan hacer sus le- rederos, o otros por ellos.* In quibus verbis nullum est, quod in- dicit potestatem absoluedi sub conditione satisfaciendi parti concedi, quin potius manifestè indicatur, Pontificis metem nullam aliam fuisse, quam monere Confessarium, qua satisfac- tione contentus esse posset, ad præstendam absolutionem.

4. Nominis partis, cui est satisfactio præstanda, non intelli- gitur Iudex, nec Notarius salarium recepturus, nec fideus, ne- que alius, cui est per Iudicem pœna applicanda, sed ille tan- tum, cui satisfactio debetur, & in cuius fauorem excommu- nicatio lata est, vt docuerunt Ledefm. 2. p. 4. quæst. 26. arr. 1. Cordub. de indulgent. q. 43. dub. 3. in fine. Gutierrez. lib. 1. qq. canon. cap. 5. n. 29. Emman. Rodrig. §. 9. num. 53. Auila de censur. 2. p. c. 7. disp. 3. dub. 7. vbi aduertit, semper curandum esse, vt satis- factio reipi ante absolutionem exhibeatur: quia obrenta ab- solutione læpius solet omitti. Quod si satisfactio incerta fue- rit, vel dubia, sub cautione valide, & licitè præstari absolutio potest, vt notauit Nauarr. cap. 26. n. 7.

5. Sed, an hæc absolutio à censuris in Sacramento Pœnitenti- æ, an extra, præstari possit, difficultate non caret. Negat extra Sacramentum Pœnitentiæ præstari posse Cordub. in sum. q. 19. fol. 60. Nauarr. cap. 26. n. 31. & lib. 1. conf. 28. tit. de sentent. excommunicat. ad 4. quæstionem, & c. Cum coningat. de rescrip- tis, causa 2. nullitatis pag. 12. Couarr. cap. *Alma mater* 1. p. §. 11. n. 11. & 16. Sarmiento 1. select. cap. 9. n. 5. Rodrig. in exposi. Bul- læ §. 9. n. 54. Mouentur ob tenorem, quem Bullæ antiquæ ob- seruabant in concedenda hac facultate, qui sic se habeat: *T puedan eligir Confesor, que oidos diligètemente sus pecados, les pueda absoluer de qualesquier crimines, & c. de qualesquier cõ- suras y penas. & c.* Ablatiuū enim illud absolutum, eorū peccatis diligenter auditis, formam inducere videtur, leg. *A ffatore. ff. de cõbit. & demonstrat.* Et licet in præsentibus bullis ea verba non habeantur, videntur tamen æquivalentia appofita esse: siquidem simul cum absolutione à censuris absolutionem à peccatis Pontifex coniunxit: *T les pueda absoluer de quales- quier pecados y censuras aun de los reservados à la Sede apofloli- ca, y de los no reservados, todas quantas veces los confessaren.* In- dicant ergo hæc absolutionem in confessione esse faciendam.

6. Verum, etsi consulum sit in sacramento pœnitentiæ hæc præstari absolutionem, non tamen id necessarium est, vt bene tradiderunt Sotus in 4. dist. 18. art. 5. colum. 9. Henric. l. 7. de indulg. c. 13. litt. O affirmans, commissarium de hac re- consulum sic declarasse. Rodrig. in additionib. retractans sen- tentiam §. 9. n. 47. Villalob. claus. 9. nu. 23. Auila de censur. 2. p. c. 7. disp. 3. dub. 13. Gatica de benefice. 2. p. cap. 5. num. 53. Mouentur quia absolutio à censura fieri optimè potest, spectato iure communi, teste Syluest. *Absolutio 3. notab. 3. initio.* Rodrig. Auila, & alijs supra, ideoque parochus absoluer extra con- fessionem à censura non seruata potest, vt probat Cordub. *dicta* quæst. 19. & Episcopus à qualibet seruata virtute Tri- dent. quin confessionem excipiat, vt est praxi receptum, & in articulo mortis quilibet Sacerdos potest à censuris absoluer, nulla confessione audita, vt docet Nauarr. cap. 27. n. 270. §. 6. Sed ex bulla non colligitur obligatio præmittendi confessio- nem sacramentalem. Nam esto, publicaretur facultas absol- uendi à peccatis, & censuris sub illo tenore, *auditis diligenter eorum confessionibus*; non inde inferret, confessionem absolu- tioni à censuris, necessariò præmitti debere: illa enim verba referri possunt ad peccatorum absolutionem, quæ necessariò exigit confessionem; non verò ad absolutionem à censuris, quæ absque confessione fieri potest. Præterea, illa verba non videntur importare conditionem; sed instructionem illius, quod faciendum expedit, vt absoluedi dispositio apprimè cognoscatur. At sub illo tenore præfens bulla non publicatur, sed potius illa verba à tempore Pij V. expuncta sunt; forte ne prima opinio inualeret: verba verò, sub quibus potestas absol- uendi conceditur, solum indicant, debere absoluentem esse Confessarium idoneum, qui possit à peccatis absoluer, aliàs non erit aptus, vt censuratum absolutionem concedat, vt bene aduertit Suar. 5. de censur. disp. 7. sect. 6. à n. 2. Ergo ex bulla non colligitur obligatio præmittendi confessionem absolu- tioni centuratum. Ergo extra confessionem hæc absolutio impendi non potest.

7. Grauior dubitatio est, an hæc censurarum absolutio, licet

licet

licet